

ПАЕДЗЕМ НА ВОЗЕРА?

**(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)**

Капрызы надвор'я і ў нас, вядома, не цешаць, ламаюць планы адпачывальнікаў і нават прыводзяць да сумных наступстваў. Калі вы бачылі, як разбіраюць бураломы на Заслаўскім вадасховішчы (яно ж Мінскае мора), то, напэўна, пагодзіцеся з гэтай думкай. Але і ў нас бываюць пагодлівыя летнія дзенькі, калі хочацца купацца, загараць і есці шкодны, але такі смачны шашлык. А прагнозы надвор'я нам аб такіх днях паведамляюць загадзя (няхай і не заўсёды дакладна). Так што ўспамінаем тэзіс аб шчасці ўнутры, прымаем яго на веру і адпраўляемся на адзін з вадаёмаў краіны — добра, што ўжо чаго-чаго, а гэтага багацця ў нас хапае, на любы густ і кашалёк. Можна выбраць варыянт даражэйшы — на платных пляжах (напрыклад, шыкоўны — у ГСК «Лагойск»), у аграсядзібах і пансіянатах (ажыятаж ужо схлынуў, і месцы, у прынцыпе, ёсць, калі пашукаць). Можна танней — на пляжах грамадскіх, яны таксама добраўпарадкаваныя, з добрым дном і пастамі ратавальнікаў (што асабліва важна, калі вы з дзецьмі), а пераначаваць — у самай звычайнай савецкага ўзору гасцініцы ў мястэчку паблізу, выйдзе нядорога. А можна пазагараць і ўдосталь накупацца наогул практычна бясплатна: калі далёка ад хаты не ад'язджаць, а перакус узяць з сабой. Вы выдаткуеце толькі на бензін і каўбасу/сала/хлеб/гародніну-садавіну (якія з'ясе пасля купання — паверце, на свежым паветры есці захочацца абавязкова!) і пітную ваду. А мы падрыхтавалі для вас топ азёр, куды можна адправіцца, каб яшчэ паспець пацешыцца летам — як з палаткамі, так і без іх.

ГАЮЧАЯ СІЛА ВАДЫ

І першым у нашым спісе будзе, зразумела, Нарач — візітка краіны і самае знакамітае беларускае возера. Тут ёсць уся інфраструктура: і месцы для лоўлі рыбы, і абсталяваныя пляжы, і крамы, і магчымасць спыніцца з палаткай. Можна выправіцца туды як вялікай кампаніяй, так і проста з дзецьмі. Рознага кшталту плаўсродкі — ад лодак да водных матацыклаў — існуе магчымасць узяць напакат (да іх прыкладаюцца выратавальныя камізэлькі). Дарэчы, ёсць там і такая опцыя, як аўтакемпінг, — для нашых шырот эксклюзіўная. Калі ў вас ёсць хатка на колах, якую можна вазіць з сабой (што наўрад ці, бо ў нас такое не асабліва прынята), або калі вы гатовыя ўзяць яе напакат (што больш верагодна), то вам там спадабаецца. Аўтакемпінг знаходзіцца ў прыгожым сасновым лесе, ад вады — усяго 300 метраў, ёсць альтанкі і абсталяваныя месцы для смецця. Рэпутацыю Нарачы моцна падмачылі вадаплавальныя птушкі, якія аблюбавалі возера даўным-даўно: менавіта яны вінаватыя ў праблеме цэркарыёзу. Калі вада награвецца да 22 градусаў, лічынкі фекалій качыных птушак мігрыруюць у малюскаў, але па шляху могуць сустрэцца з купальшчыкам. Медыкі адзначаюць, што небяспекі асабліва тут няма — могуць з'явіцца пачырваненні, што свярбляць, на скуры некаторых асабліва ўспрымальных людзей (але больш хутка пройдзе). Каб гэтага не здарылася,

пасля купання рэкамендуецца абмыцца пад душам: пляжы імі абсталяваныя.

Праблема гэтая даўняя, і яна паспяхова вырашаецца. Малюскаў вылоўліваюць, а каля берагоў пабудавалі доўгія пантоны, адкуль і рэкамендуецца спускацца ў ваду (цэркарыёз падхапіць можна на мелкаводдзі, з павелічэннем глыбіні гэта небяспека знікае). Як вынік, згодна з медыцынскай статыстыкай, калі ў 2007 годзе з алергадэрмітам пасля купання ў Нарачы да ўрачоў звярнуліся 600 чалавек, то ўжо ў 2019-м быў толькі адзін зварот. Магчыма, выпадкаў больш, але

На Палессі можна адпраўляцца практычна на любы вадаём: там вельмі шмат прыгожых месцаў і — бонус — тэмпература паветра і вады прадказальна на пару градусаў вышэйшая, чым на Міншчыне і Віцебшчыне.

людзі паспяхова спраўляюцца самі: проста купляюць у аптэцы мазь, і праз 2 дні ўсё праходзіць. Так што рэпутацыя рэпутацый, а купанне ў Нарачы афіцыйна дазволена. А яшчэ там паранейшаму можна купіць фірмовага нарачанскага вэнджанага вугра (гэта брэнд вадаёма ўжо не адзін дзясятка гадоў). Цана на ласунак, вядома, высачэзная, але калі вугор невялікі, то чаму б і не раскашэліцца? Магчыма, аб гэтым выдаткаванні вы будзеце шкадаваць, але што праўда тое праўда: вельмі смачна.

Свіцязь — яшчэ адзін сімвал нашай краіны, куды варта ехаць. Празрыстая вада — рэдкасць для нашых шырот — выклікае жаданне ныраць, з маскай ці проста з расплюшчанымі вачыма. Ёсць спецыяльна абсталяванае месца пад палатачны лагер: права размясціць там сваю палатку каштуе няшмат, а калі вы па натуры сваёй не «паходнік», правільна паставіць яе і распаліць агонь дапамогуць калі не працаўнікі кемпінгу, дык суседзі. Гэтым летам нават у дажджлівыя дні ахвотных прымераць на сябе вобраз Рабінзона там было дастаткова. Што яшчэ сказаць аб Свіцязі? Па апытанні аднаго з турапера-

тараў у сетцы, большасць карыстальнікаў назвалі гэтае возера самым прыгожым беларускім вадаёмам. Магчыма, справа ў тым, што возера мае бездакорна правільную форму (хутчэй авальную, чым круглую) і ў атачэнні лясоў па яго берагах нагадвае каштоўны камень на зялёным аксаміце. Асабліва пры здымцы зверху — менавіта такіх фота Свіцязі шмат на турыстычных сайтах. А магчыма, на грамадскай думцы адбілася магія балады Міцкевіча «Свіцязь» аб патанулым аднайменным горадзе, сталіцы слаўнай краіны Туган, і яго прыгожых і гордых абаронцаў. Дарэчы, археолагі пацвярджаюць: на месцы возера тысячы гадоў таму сапраўды было паселішча. Яшчэ адна версія паходжання абсалютна круглага (дакладней, авальнага) возера — для аматараў навуковай фантастыкі: маўляў, утварылася яно на месцы падзення метэарыта ў спрадвечныя часы, і метэарыт гэты так і ляжыць дзесьці там, пад плас-том доннага пяску. Так гэта ці

Браславы, зразумела, у нашым топе. Асабліва любімыя беларускімі турыстамі **Дрысвяты** — гэта возера мае самую доўгую берагавую лінію з беларускіх азёр (61 км). Палаткі тут любяць ставіць каля самай вады: выйшаў з палаткі раніцай — і адразу ануўся ў асвяжальную прахалоду. Наогул, Віцебшчына — выдатны напрамак, калі вы засумавалі па купаннях. Можна, напрыклад, адправіцца на **Лепельскае возера**. Праўда, яно вельмі глыбокае, але ёсць і спадзістыя ўваходы ў ваду: калі збіраецеся туды з дзецьмі, загадзя пагугліце, куды канкрэтна ехаць, бо возера вялікае — 40 кіламетраў берагавой лініі — не жарты. Вада, дарэчы, і тут гаючая — з высокім утрыманнем жалеза (пансіянат аднаго з медцэнтараў не дасць схлусіць, таму ён тут і размешчаны). А яшчэ ў Лепелі, напэўна, самая смачная ў Беларусі «малочка»: ад смятаны да сыркоў. Але гэта маё прыватнае меркаванне, калі хочаце — абвяргайце. Так што аздаўленне будзе яшчэ і смачнае.

ДАЛЁКА І БЛІЗКА

Дададзім у наш топ і **возера Сялява**. Па-першае, яно лічыцца адным з самых чыстых сярод азёр Беларусі, а па-другое, калі ўжо хочацца пагуляць у вышэйзгаданага Рабінзона, то ў нашай краіне гэта лепш за ўсё зрабіць менавіта на Сяляве. Тут ёсць тры астравы — праўда, улетку зусім не бязлюдныя: упадабанае месца стаянак рыбакоў і проста турыстаў. Нічога дзіўнага. Паставіць палатку на востраве — выдатны варыянт для рамантычных парачак. Ну, а калі вы сямейны чалавек і вам не да ўсіх гэтых глупстваў, то дзеці адначлегу на востраве таксама прыйдуць у захапленне. Праўда, у абодвух выпадках прыйдзецца паклапаціцца аб лодцы — вырашыце пытанне загадзя.

Ну, а калі вы аддаеце перавагу руху на поўдзень нашай радзімы, то на Палессі можна адпраўляцца практычна на любы вадаём: там вельмі шмат прыгожых месцаў і — бонус — тэмпература паветра і вады прадказальна на пару градусаў вышэйшая, чым на Міншчыне і Віцебшчыне. Цікавая лакацыя — **возера** з японскай назвай **Каташы** (на самай справе КаташЫ, але няважна).

Знаходзіцца яно непадалёк ад Кобрына (Хідрынскі сельсавет), і сюды традыцыйна едуць адпачываць брастаўчане, як мінчане — на Мінскае мора. Праўда, Мінскае мора штучнае і вельмі ўжо «ўрбанізаванае» — асфальт, альтанкі, мангалы і дзіцячыя гарадкі, а прырода — так, «у нагрузку». А тут усё натуральнае і прыроднае: гаючыя крыніцы з жывой вадой і дзюны дробнага пяску.

Вада на Свіцязі заўсёды крыху цяплейшая, чым у сярэднім па вадаёмах краіны — такі вось прыродны феномен.

Вілейскае вадасховішча — найбуйнейшы штучны вадаём Беларусі. Дабрацца да яго проста, спыніцца з палаткай — не праблема. Вадасховішча чыстае, ёсць такая-сякая інфраструктура для адпачывальнікаў. Асобна хочацца адзначыць на Вілейскім вадасховішчы лакацыю «Жоўты Бераг». Гэты кемпінг — традыцыйнае месца адпачынку сем'яў з маленькімі дзецьмі. Неглыбокая вада тут добра праграваецца. Выгоды, праўда, сціплыя: біяпрыбіральні, альтанкі і мангалы. Затое тут ціха пасля дзевяці вечара. І дабрацца сюды можна не толькі на машыне: даязджаеце на аўтобусе ці маршрутцы (іх тут ходзіць шмат) да прыпынку «Вёска Сасёнка», і да «Жоўтага Берага» застаецца ісці ўсяго нічога. Толькі не забудзьцеся на пітную ваду: тут яе купіць няма дзе. Праўда, можна набраць са студні ў вышэйзгаданай вёсцы з ласкавай назвай.

Ну і, вядома, **Мінскае мора** — як без яго? Яно ж Заслаўскае вадасховішча, другі па велічыні штучны вадаём краіны. Можна прыехаць сюды з палаткай, можна — каб проста пагуляць і выкупацца. А можна, напрыклад, навучыцца віндсёрфінгу. А то і — бярыце вышэй — запісацца на курсы па кіраванні яхтай. Праўда, каштуюць яны нятанна і доўжацца не адзін тыдзень, але затое потым вы зможаце быць капітанам уласнай яхты. Няма яхты? Ну, ніхто не ведае, як жыццё павернецца, а веды за плячыма не насіць. Таксама да паслуг адпачывальнікаў — пракат сёрфаў з вяслом: яны не патрабуюць спецыяльнага навучання. Вакол Мінска сёлета магчымасцяў паспрабаваць сябе ў сёрфінгу ўвогуле шмат, як і катання на водных лыжах з трамплінамі і без — напэўна, мода на ўсё гэта набірае абароты. І наогул, з турыстычнай інфраструктурай тут парадак: ёсць практычна ўсё, чаго душа жадае. А яшчэ тут праходзяць дыскатэкі — як у санаторыях для адпачывальнікаў, так і, напрыклад, на пляжы «Сябры» — каля вады для ўсіх ахвотных. А іх гэтым летам шмат: дзеці гарэзліва скачуць, мамы і таты танчаць па-рознаму: хто сарамліва ператупаецца з нагі на нагу, хто выплясвае ад душы. Тут жа можна купіць смачнага фастфуду, які трэба есці рукамі (але можна і відэльцам), і нават выпіць кактэйль або келіх віна. Адным словам, адчувайце ў Атанарыву. Уваход на дыскатэку бясплатны, ежа і алкаголь, зразумела, за грошы. І адносна нятанна. Але гуляць дык гуляць — адпачынак усё ж.

Аляксандра АНЦЭЛЕВІЧ.